

FREQUENTLY ASKED QUESTIONS

ПОШИРЕНІ ЗАПИТАННЯ ЩОДО СИТУАЦІЇ В РОСІЇ, БІЛОРУСІ ТА УКРАЇНІ

Версія 6

8 вересня 2022

Назва: Поширені запитання щодо ситуації в Росії, Білорусі та Україні

Контакт для коментарів: FSC International – Performance and Standards Unit
Adenauerallee 134
53113 Bonn
Germany

Phone: +49-(0)228-36766-0

Fax: +49-(0)228-36766-65

Email: psu.cis@fsc.org

Контроль версій

Дата першого оприлюднення: 10 березня 2022

Дата останнього оновлення: 8 вересня 2022

© 2022 Forest Stewardship Council, IC Усі права захищені
FSC® F000100

Ви не можете поширювати, змінювати, передавати, повторно використовувати, відтворювати, повторно розмішувати або використовувати захищені авторським правом матеріали з цього документа в публічних або комерційних цілях без чіткої письмової згоди видавця. Ви маєте право переглядати, завантажувати, друкувати та розповсюджувати окремі сторінки з цього документа лише з метою інформування.

ЗМІСТ

ПОШИРЕНІ ЗАПИТАННЯ	6
1 РІШЕННЯ FSC	6
<u>1.1 Яке загальне рішення FSC щодо статусу сертифікатів та лісової продукції з Росії та Білорусі?</u>	6
<u>1.2 Яке обґрунтування цього загального рішення FSC?</u>	6
<u>1.3 Яке додаткове рішення було прийняте FSC щодо Білорусі?</u>	6
<u>1.4 Якою є дата набуття чинності рішення FSC щодо Росії та Білорусі?</u>	6
<u>1.5 Чому дія відповідних сертифікатів не призупиняється або не припиняється негайно?</u>	7
<u>1.6 Чи буде FSC стягувати щорічний адміністративний збір за призупинені сертифікати в Росії, як у випадку з призупиненими сертифікатами в цілому?</u>	7
<u>1.7 Які заходи запроваджено FSC для реагування на ситуацію в Україні?</u>	7
<u>1.8 (ДОПОВНЕНО) Уточнення щодо територій, які не можуть бути FSC-сертифікованими в Україні</u>	7
2 ОПЦІЇ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЙ, ДІЮ СЕРТИФІКАТІВ ЯКИХ БУЛО ПРИЗУПИНЕНО АБО ПРИПИНЕНО У РОСІЇ, УКРАЇНІ ТА БІЛОРУСІ	8
<u>2.1 Чи можуть утримувачі призупинених сертифікатів продовжувати виготовляти матеріал зі своїх вихідних запасів, які будуть вважатися сертифікованими після скасування призупинення?</u>	8
<u>2.2 Чи можуть утримувачі призупинених сертифікатів продовжувати купувати відповідний матеріал і додавати його до вхідного запасу відповідних FSC груп продукції?</u>	8
<u>2.3 Чи відновить продукція, що зберігається на складі, статус придатної після скасування призупинення?</u>	8
<u>2.4 Як призупинення дії сертифікатів впливає на закінчення терміну дії FSC кредитів або розрахунку FSC відсотків?</u>	8
<u>2.5 Чи можуть утримувачі призупинених сертифікатів продовжувати маркувати матеріал?</u>	8
<u>2.6 Чи можуть утримувачі призупинених сертифікатів продовжувати продавати матеріал із заявами FSC, який був виготовлений та маркований до дати призупинення, але зберігається на складі для відвантаження?</u>	8
<u>2.7 Чи можуть утримувачі призупинених або припинених сертифікатів продовжувати постачати матеріали, які були виготовлені та продані (виставлені рахунки) до дати призупинення, але які досі зберігаються на складі?</u>	9
<u>2.8 Чи може матеріал, який був виготовлений і маркований, але не проданий (не виставлено рахунок-фактуру) до дати призупинення або припинення дії сертифікату, продовжувати постачатися замовникам з відповідними етикетками FSC після дати призупинення сертифікату?</u>	9

<u>2.9</u>	<u>Чи потрібно утримувачам призупинених сертифікатів у Росії чи Україні оновлювати свої системи належної перевірки (DDS, СНП) для своїх сертифікатів ланцюга постачання із контрольованою деревиною?</u>	9
<u>2.10</u>	<u>(НОВА) Які є варіанти для утримувача сертифіката в Росії, щоб зберегти сертифікацію, якщо його орган з сертифікації припинив свою діяльність?</u>	9
<u>2.11</u>	<u>(НОВА) Якщо в Україні орган сертифікації призупинив дію сертифікату утримувачеві, розташованому за межами "зон збройного конфлікту" (як зазначено в INT-ADV-20-001-12 02) на підставі FSC-ADV-20-001 12, які є варіанти дій для утримувача сертифікату у випадку його незгоди з призупиненням?</u>	10
3	<u>НАСЛІДКИ ДЛЯ УТРИМУВАЧІВ СЕРТИФІКАТІВ, ЩО БАЗУЮТЬСЯ ПОЗА РОСІЄЮ, БІЛОРУССІЮ ЧИ УКРАЇНОЮ, ОТРМУЮТЬ МАТЕРІАЛ АБО ЗАМОВЛЯЮТЬ АУТСОРСИНГОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ З ЦИХ КРАЇН</u>	10
<u>3.1</u>	<u>Чи може сертифікований або контрольований матеріал, придбаний в Росії, Білорусі або в зонах конфлікту в Україні до відповідних дат призупинення або припинення дії сертифікату, зберігати свій статус після цієї дати?</u>	10
<u>3.2</u>	<u>Чи можна використовувати як сертифікований матеріал, виготовлений і придбаний у Росії, Білорусі або в зонах конфлікту в Україні до відповідної дати призупинення або припинення, але доставлений (відправлений) після цієї дати?</u>	10
<u>3.3</u>	<u>Чи буде матеріал, який було виготовлено та марковано, але який не було продано (не виставлено рахунок-фактуру) до дати призупинення, вважатися невідповідною продукцією, якщо заявлено, що він сертифікований або розповсюджується з етикетками FSC, а також вважатиметься, що організація-розповсюджувач зробила «хибну заяву»?</u>	11
<u>3.4</u>	<u>Чи можна продовжувати отримувати перероблений матеріал із Росії, Білорусі чи зон конфлікту в Україні?</u>	11
<u>3.5</u>	<u>Чи впливає дана ситуація на учасників та членів груп із кількох локацій у Росії, Білорусі чи зонах конфлікту в Україні, які сертифіковані за груповою або багатолокаційною сертифікацією, якщо сертифікати видані організаціям, які базуються за межами цих країн?</u>	11
<u>3.6</u>	<u>Чи можуть утримувачі FSC сертифікатів продовжувати здійснювати аутсорсингові замовлення у організацій, розташованих в Росії, Білорусі або в зонах конфлікту в Україні?</u>	11
4	<u>ПИТАННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З СЕРТИФІКАЦІЄЮ СИСТЕМИ ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА</u>	11
<u>4.1</u>	<u>Які переваги та наслідки мають утримувачі сертифікатів у Росії від збереження FM-сертифікації?</u>	11
<u>4.2</u>	<u>Чому сертифікати системи ведення лісового господарства (FM) не були призупинені в Росії?</u>	12
<u>4.3</u>	<u>Які критерії або індикатори Національного стандарту системи ведення лісового господарства не застосовуються для FM-сертифікації в Росії?</u>	12
<u>4.4</u>	<u>Чи може деревина або НДЛП, що було заготовлено та зберігалися утримувачами FM/CoC сертифікатів з призупиненням дії сертифікату, продаватися із FSC-заявою після скасування призупинення?</u>	12
5	<u>ПОЯСНЕННЯ ТА НАСЛІДКИ ДЛЯ ОРГАНІВ СЕРТИФІКАЦІЇ</u>	12

<u>5.1</u>	<u>Які загальні обов'язки ОС у зв'язку з рішенням FSC?</u>	12
<u>5.2</u>	<u>Які обмеження діють в Росії для органів сертифікації?</u>	13
<u>5.3</u>	<u>Чи можна продовжувати проводити наглядів та ресертифікаційні аудити в Росії чи Україні, у час поки дія сертифікатів призупинена? Якщо так, то яка користь від цього та альтернатива цьому?</u>	13
<u>5.4</u>	<u>Що відбувається, коли у призупинених сертифікатів в Росії чи Україні закінчуються терміни їх щорічних наглядів або ресертифікаційних аудитів?</u>	13
<u>5.5</u>	<u>Чи дозволяється ОС продовжувати термін дії сертифікату для призупинених сертифікатів до закінчення терміну їх дії?</u>	13
<u>5.6</u>	<u>Чи можна здійснити оцінювання переходу на оновлений нормативний документ FSC під час призупинення дії сертифіката?</u>	14
<u>5.7</u>	<u>Чи можуть органи сертифікації здійснити ресертифікацію організації з «FM-сертифікатами» в Росії на новий 5-річний період?</u>	14
<u>5.8</u>	<u>Що очікується від органів сертифікації, коли утримувач сертифікату, який оцінюється і отримує матеріали з Росії, Білорусі або зон конфлікту в Україні, не адаптує свою систему належної перевірки, щоб виключити матеріали з обох країн до необхідної дати?</u>	14
<u>5.9</u>	<u>Коли і як можна скасувати призупинення дії сертифікатів в Росії та Україні?</u>	14
<u>5.10</u>	<u>Коли сертифікати потрібно буде відкликати, якщо конфлікт не припиниться?</u>	14
<u>5.11</u>	<u>Чи існують якісь винятки щодо призупинення або припинення дії сертифікатів?</u>	14
<u>5.12</u>	<u>Чи можна замінити сертифікати FM/CoC на сертифікати FM?</u>	14
<u>5.13</u>	<u>Як технічно в базі даних FSC має бути здійснена зміна сфери дії сертифікатів FM/CoC на сертифікати FM в Росії?</u>	15
<u>5.14</u>	<u>Чи можуть органи сертифікації видавати нові сертифікати системи ведення лісового господарства в Росії?</u>	15

ПОШИРЕНІ ЗАПИТАННЯ (ПоЗа)

Цей документ містить відповіді на поширені запитання (ПоЗа) щодо рішень FSC та нормативних змін, запроваджених у відповідь на вторгнення російських військ в Україну, які були опубліковані вперше 8 березня 2022 року. Відповіді, надані в цьому документі, мають інформаційний характер і не повинні вважатися нормативними.

1 РІШЕННЯ FSC

1.1 Яке загальне рішення FSC щодо статусу сертифікатів та лісової продукції з Росії та Білорусі?

FSC було прийняте рішення у відповідності з Assurance Services International (ASI), що всі сертифікати, які дозволяють продаж або просування FSC-сертифікованої продукції в Росії та Білорусі, повинні бути призупинені, а також заблокувати все постачання несертифікованої лісової продукції з цих двох країн. Це означає, що як тільки це призупинення та блокування набуде чинності, деревину та іншу лісову продукцію з Росії та Білорусі більше не можна буде отримувати як FSC-сертифіковану чи контрольовану для їх включення до FSC продукції у будь-якій точці світу.

1.2 Яке обґрунтування цього загального рішення FSC?

Починаючи з 24 лютого 2022 року, ризикова ситуація з боку Росії та Білорусі різко змінилася через оголошення російським урядом «спеціальної військової операції» в Україні та співучасті Білорусі, що призвело до насильницького вторгнення російських військових. Ця ситуація становить особливу загрозу для цілісності постачання деревини та іншого матеріалу лісового походження з цих країн відповідно до нормативної бази FSC Controlled Wood, оскільки весь ліс у цих країнах належить державі, було зроблено висновок про наявність ризику для постачання усього матеріалу для всього лісового сектору в цих країнах через доходи, які він створює для держав, пов'язаних із цим насильницьким збройним конфліктом, який загрожує національній та регіональній безпеці та пов'язаний з військовим контролем.

1.3 Яке додаткове рішення було прийняте FSC щодо Білорусі?

Для Білорусі, на додаток до ризиків, виявлених у зв'язку з втручанням Росії в Україну, як ASI, так і FSC виявили неконтрольовані ризики, пов'язані з дотриманням та оцінюванням певних соціальних вимог FSC, які ґрунтуються на основних конвенціях МОП. Тому ASI прийняте рішення припинити свою діяльність з супроводження FSC в Білорусі з 14 березня 2022 року. Як наслідок, сертифікати FSC будуть не тільки призупинені відповідно до загального рішення FSC для Росії та Білорусі, але їх буде припинено органами сертифікації.

1.4 Якою є дата набуття чинності рішення FSC щодо Росії та Білорусі?

Дата (набуття чинності), до якої дію сертифікатів має бути призупинено в Росії та припинено в Білорусі, — 8 квітня 2022 року. Це впливає з 30-денного терміну, який також застосовується до компаній, які закуповують несертифікований матеріал у якості контрольованого з цих країн, після чого цим компаніям доведеться адаптувати свою систему належної перевірки та припинити будь-яке постачання з названих джерел. Дата набуття чинності для призупинення та припинення дії сертифікатів не залежить від дат призупинення та припинення, виставлених ASI для самих органів сертифікації (чинність цього рішення настає до прийняття рішень FSC). Органи сертифікації залишатимуться відповідальними за належні дії щодо своїх утримувачів сертифікатів після їх власної дати призупинення або припинення (див. запитання 5.1), але вони можуть вирішити призупинити або припинити дію сертифікатів одночасно з цим, або ж до 8 квітня 2022 року.

1.5 Чому дія відповідних сертифікатів не призупиняється або не припиняється негайно?

Терміни були ретельно підібрані, враховуючи терміновість дій, можливість призупинення, а також вплив на утримувачів сертифікатів. 30-денний термін встановлено з метою:

- a. забезпечити, щоб усі сторони, які безпосередньо постраждали, та їхній персонал були належним чином поінформовані та могли вжити заходів, необхідних для зміни внутрішніх систем та відповідним чином інформувати своїх клієнтів та споживачів;
- b. дозволити впорядковане закриття відповідної сертифікації, торговельної діяльності та постачання нашими діловими партнерами по всьому світу стосовно Росії та Білорусі; та
- c. уникнення ризику хибних заяв та невідповідної продукції, які виникнуть через занадто короткі терміни запровадження та потребуватимуть низки дій з реагування з боку компаній-постачальників, органів сертифікації, ASI та FSC.

1.6 Чи буде FSC стягувати щорічний адміністративний збір за призупинені сертифікати в Росії, як у випадку з призупиненими сертифікатами в цілому?

FSC не стягуватиме щорічний адміністративний збір (ЩАЗ) за ці призупинені сертифікати під час призупинення. Органам сертифікації за допомогою відповідної вказівки рекомендовано не виставляти рахунки на ЩАЗ своїм клієнтам на період призупинення (FSC-ADV-20-005-01).

1.7 Які заходи запроваджено FSC для реагування на ситуацію в Україні?

FSC було оцінено ризик незаконності та конфліктної деревини в зоні збройного конфлікту в Україні, і вирішено, що дію сертифікатів необхідно призупинити та припинити закупівлю контрольованої деревини в цих зонах до 4 травня 2022 року. Переглянута Національна оцінка ризику для України містить перелік джерел, які необхідно використовувати при ідентифікації зон збройного конфлікту.

За межами зон збройного конфлікту дія сертифікатів може зберігатися до тих пір, поки виконуються всі відповідні вимоги. Визнаючи обмеження на подорожі, пов'язані з поточним збройним конфліктом, FSC було видано низку тимчасових звільнень від виконання вимог з метою полегшити ведення аудитів для тих діючих сертифікатів, що залишилися в Україні.

У разі виявлення нової зони конфлікту органи сертифікації повинні повідомити утримувачів сертифікатів, які знаходяться в зоні конфлікту, про майбутнє призупинення дії їх сертифікатів протягом трьох (3) робочих днів після визначення нової зони конфлікту, а також утримувачів сертифікатів, які отримують матеріал або продукцію з України, але знаходяться поза межами зони протягом п'яти (5) робочих днів. Територія продовжує розглядатися як зона конфлікту навіть після припинення військових дій.

FSC буде стежити за ситуацією в Україні і, можливо, прийме рішення щодо виключення можливості постачання з цієї країни.

1.8 (ДОПОВНЕНО) Уточнення щодо територій, які не можуть бути FSC-сертифікованими в Україні

FSC випущено Пораду (FSC-ADV-20-001-12) щодо ситуацій ризику, які не можуть бути ефективно контрольовані в несертифікованих ланцюгах постачання, а також не можуть бути охоплені та вирішені відповідними вимогами сертифікації та процесом аудиту для FSC-сертифікованих організацій. Ці зони ризику не можуть бути джерелом матеріалів, що містять FSC заяви.

Після цього FSC було оприлюднено Інтерпретацію (INT-ADV-20-001-12_02), яка висвітлила конкретні території України, які не повинні бути джерелом матеріалів, що містять FSC заяви, з метою покращення впровадження цієї Поради.

Дана інтерпретація пояснює, що частини сертифікату можуть бути вилучені зі сфери дії сертифікату для того, щоб решта сертифікату залишається дійсною. Прикладами, наведеними в Інтерпретації, є одиниці господарювання, виробничі майданчики та члени групи.

Сюди також належить виключення площ окремих одиниць ведення лісового господарства (наприклад, кварталів) відповідно до вимог Політики FSC щодо виключення ділянок зі сфери сертифікації (FSC-POL-20-003) у ситуаціях локально ідентифікованих визначених ризиків, які не піддаються контролю з боку господарюючих суб'єктів у сфері лісового господарства. У такому разі застосовуються критерії та індикатори, передбачені розділами 2.1 та 3.1 цієї політики.

2 ОПЦІЇ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЙ, ДІЮ СЕРТИФІКАТИВ ЯКИХ БУЛО ПРИЗУПИНЕНО АБО ПРИПИНЕНО У РОСІЇ, УКРАЇНІ ТА БІЛОРУСІ

2.1 Чи можуть утримувачі призупинених сертифікатів продовжувати виготовляти матеріал зі своїх вихідних запасів, які будуть вважатися сертифікованими після скасування призупинення?

Це можливо за умови, що організація може продемонструвати органу сертифікації, що матеріали продовжували підпорядковуватися системі ланцюга постачання організації, і за умови проведення будь-якого іншого належного нагляду або оцінювання повторної сертифікації (див. Запитання 5.3).

2.2 Чи можуть утримувачі призупинених сертифікатів продовжувати купувати відповідний матеріал і додавати його до вхідного запасу відповідних FSC груп продукції?

Ні, утримувачі призупинених сертифікатів не можуть додавати новий матеріал до своїх FSC груп продукції.

2.3 Чи відновить продукція, що зберігається на складі, статус придатної після скасування призупинення?

Так, як вхідний, так і вихідний матеріал, що зберігався на складі під час призупинення, знову отримує статус сертифікованого, контрольованого або повторно переробленого після відновлення сертифікації шляхом надання доказів того, що протягом періоду призупинення статус матеріалу залишався ідентифікованим і матеріал не зазнав жодних змін.

2.4 Як призупинення дії сертифікатів впливає на закінчення терміну дії FSC кредитів або розрахунку FSC відсотків?

Відповідні часові рамки можна поставити на «паузу», тобто час, що пройшов під час призупинення, не враховується для відповідних розрахунків. Після скасування призупинення обчислення відповідних термінів можна продовжити.

2.5 Чи можуть утримувачі призупинених сертифікатів продовжувати маркувати матеріал?

Ні, під час призупинення дії сертифікату організації більше не можуть використовувати та знову наносити торговельні знаки FSC.

2.6 Чи можуть утримувачі призупинених сертифікатів продовжувати продавати матеріал із заявами FSC, який був виготовлений та маркований до дати призупинення, але зберігається на складі для відвантаження?

Ні, під час призупинення дії сертифікату організації більше не матимуть права продавати продукти з FSC заявами, оскільки їх ліцензія на використання товарних знаків буде призупинена внаслідок призупинення сертифікації.

2.7 Чи можуть утримувачі призупинених або припинених сертифікатів продовжувати постачати матеріали, які були виготовлені та продані (виставлені рахунки) до дати призупинення, але які досі зберігаються на складі?

Продукція, на яку виставлено рахунки-фактури та яка, таким чином, розміщена на ринку до дати призупинення, може бути доставлена покупцеві (див. також питання 3.2).

2.8 Чи може матеріал, який був виготовлений і маркований, але не проданий (не виставлено рахунок-фактуру) до дати призупинення або припинення дії сертифікату, продовжувати постачатися замовникам з відповідними етикетками FSC після дати призупинення сертифікату?

Використання та розповсюдження товарних знаків FSC як у формі рекламних товарів, заяв на рахунках-фактурах або етикеток на продукції, як правило, не дозволяється утримувачам призупинених або припинених сертифікатів через те, що разом із дією сертифікату так само призупиняється або припиняється дія ліцензії на використання товарних знаків. Тому перед розповсюдженням відповідні етикетки необхідно видалити або закрити.

Для реагування на надзвичайні ситуації, коли відповідне видалення етикеток або їх закриття було б неможливо здійснити і це призвело б до неприйнятних наслідків, наприклад таких, що призводять до непропорційних і надмірних витрат або вимагає знищення відповідних матеріалів або пакування з невиправданим впливом на навколишнє середовище, FSC було видно загальне тимчасове звільнення від виконання вимог (FSC-DER-2022-009), щоб дозволити доставку тієї продукції з відповідними етикетками FSC, яка була виготовлена та маркована, але не продана (не було виставлено рахунки-фактури) до відповідних дат призупинення дії сертифікату, якщо організація може продемонструвати неприйнятні наслідки, пов'язані з вилученням маркування або відмовою від постачання відповідного продукту.

Для утримувачів сертифікатів з Білорусі, які більше не можуть отримати необхідну оцінку потенційних неприйнятних наслідків від своїх органів сертифікації, FSC дозволяє організаціям у Білорусі подавати заявки на застосування тимчасового звільнення від виконання вимог безпосередньо до PSU, подавши запит відповідно до PSU-PRO-10-201 електронною поштою на адресу psu.cis@fsc.org з темою «Запит на застосування тимчасового звільнення від виконання вимог у Білорусі [Колишній код ліцензії FSC]». FSC може переглянути цей підхід за необхідності на основі отриманих запитів.

2.9 Чи потрібно утримувачам призупинених сертифікатів у Росії чи Україні оновлювати свої системи належної перевірки (DDS, СНП) для своїх сертифікатів ланцюга постачання із контрольованою деревиною?

Якщо утримувач призупиненого сертифіката, який знаходиться в Росії чи Україні, вирішить постійно підтримувати та перевіряти свою систему належної перевірки (DDS, СНП) під час призупинення дії сертифікату, коли це можливо, щоб забезпечити швидке відновлення сертифіката, очікується здійснення адаптації СНП до переглянутої FSC оцінки ризику для Росії, Білорусі та України терміни, передбачені FSC-ADV-40-005-25 та INT-ADV-40-005-25-01.

В інших випадках утримувачам призупинених сертифікатів у Росії та Україні не потрібно адаптувати свої СНП до переглянутої FSC оцінки ризику в Росії, Білорусі та Україні під час призупинення дії своїх сертифікатів. Однак, щоб скасувати призупинення сертифікату, необхідно буде провести відповідне оцінювання відповідності за вимогами FSC-STD-40-005.

2.10 (НОВА) Які є варіанти для утримувача сертифіката в Росії, щоб зберегти сертифікацію, якщо його орган з сертифікації припинив свою діяльність?

Орган сертифікації має шість місяців для переходу до нового органу сертифікації (див. FSC-STD-20-001, п. 1.1.3). За цього сценарію не потрібно застосовувати Процедура передачі (FSC-PRO-20-

003), як описано в INT-STD-20-001_28. У даному конкретному сценарії можна здійснити передачу навіть призупинених сертифікатів.

2.11 (НОВА) Якщо в Україні орган сертифікації призупинив дію сертифікату утримувачеві, розташованому за межами "зон збройного конфлікту" (як зазначено в INT-ADV-20-001-12_02) на підставі FSC-ADV-20-001_12, які є варіанти дій для утримувача сертифікату у випадку його незгоди з призупиненням?

1. Утримувач сертифікату може оскаржити рішення про призупинення згідно з процедурами оскарження органу сертифікації.
2. Утримувач сертифікату може розглянути можливість припинення відносин з поточним органом сертифікації (за умови дотримання договірних зобов'язань) та розпочати новий процес сертифікації з іншим органом сертифікації.
3. Якщо новий орган сертифікації бажає продовжити існуючу сертифікацію з утримувачем сертифікату шляхом передачі сертифікату, новий орган сертифікації може подати заявку на тимчасове звільнення від виконання вимог до PSU, щоб уможливити таку передачу, оскільки зазвичай добровільна передача призупинених сертифікатів заборонена і вимагає угоди між "старим" і "новим" органом сертифікації (див. FSC-PRO-20-003).

3 НАСЛІДКИ ДЛЯ УТРИМУВАЧІВ СЕРТИФІКАТІВ, ЩО БАЗУЮТЬСЯ ПОЗА РОСІЄЮ, БІЛОРУССЮ ЧИ УКРАЇНОЮ, ОТРМУЮТЬ МАТЕРІАЛ АБО ЗАМОВЛЯЮТЬ АУТСОРСИНГОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ З ЦИХ КРАЇН

3.1 Чи може сертифікований або контрольований матеріал, придбаний в Росії, Білорусі або в зонах конфлікту в Україні до відповідних дат призупинення або припинення дії сертифікату, зберігати свій статус після цієї дати?

Так, доки матеріал був відправлений відповідними утримувачами сертифікатів або несертифікованими постачальниками до того моменту (але він не обов'язково був отриманий компаніями-постачальниками за межами цих двох країн). У випадку матеріалів від утримувачів призупинених сертифікатів у Росії, матеріал, відправлений лише після дати призупинення, може зберегти свій статус сертифікованого на основі відповідної перевірки органом сертифікації (див. питання 3.2).

3.2 Чи можна використовувати як сертифікований матеріал, виготовлений і придбаний у Росії, Білорусі або в зонах конфлікту в Україні до відповідної дати призупинення або припинення, але доставлений (відправлений) після цієї дати?

Загалом продукція, яка на момент визнання сертифіката не дійсним, ще не вийшла з системи ланцюга постачань організації, втрачає сертифікований статус.

РОСІЯ: Однак, щоб врахувати надзвичайні обставини цього призупинення, FSC дозволяє використовувати відповідну продукцію як сертифіковану, якщо орган сертифікації перевірить, чи існував відповідний запас продукції, а рахунок-фактура була виставлена до дати призупинення. FSC урегульовано деталі цього винятку за допомогою нової рекомендації для органів сертифікації (FSC-ADV-20-011-14) і загального тимчасового звільнення від виконання вимог (FSC-DER-2022-002) для утримувачів сертифікатів, які здійснюють закупівлі у Росії.

БІЛОРУСЬ: Вищеописаний виняток не може застосовуватися до Білорусі, оскільки органи сертифікації більше не акредитовані для діяльності в цій країні.

УКРАЇНА: Оскільки призупинення є необхідним через триваючий збройний конфлікт у певних районах, немає надійного варіанту забезпечення відповідності матеріалу застосованим вимогам

FSC. Тому повинні застосовуватися загальні правила, і матеріал не може використовуватися як сертифікований.

3.3 Чи буде матеріал, який було виготовлено та марковано, але який не було продано (не виставлено рахунок-фактуру) до дати призупинення, вважатися невідповідною продукцією, якщо заявлено, що він сертифікований або розповсюджується з етикетками FSC, а також вважатиметься, що організація-розповсюджувач зробила «хибну заяву»?

Так, приймаючі організації повинні вважати такий матеріал невідповідною продукцією. Крім того, вважатиметься, що організація-розповсюджувач зробила хибну заяву, якщо на таке розповсюдження не поширюватиметься тимчасове звільнення від виконання вимог, як зазначено в питанні 2.8. Залежно від обставин хибна заява може бути класифікована як «Інша хибна заява».

3.4 Чи можна продовжувати отримувати перероблений матеріал із Росії, Білорусі чи зон конфлікту в Україні?

Ні, перероблений матеріал, отриманий зі згаданих територій, більше не є прийнятним вхідним матеріалом для груп продукції FSC і повинен бути виключений з процесу валідації сертифікованих організацій.

3.5 Чи впливає дана ситуація на учасників та членів груп із кількох локацій у Росії, Білорусі чи зонах конфлікту в Україні, які сертифіковані за груповою або багатолокаційною сертифікацією, якщо сертифікати видані організаціям, які базуються за межами цих країн?

Так. Відповідно до FSC-ADV-20-001-12, органи сертифікації повинні зменшити сферу дії відповідних групових і багатолокаційних сертифікатів, щоб гарантувати, що члени групи та локації-учасники, які базуються в межах географічної сфери оцінки ризиків FSC з відповідними позначеннями ризику виключені з таких сертифікатів.

3.6 Чи можуть утримувачі FSC сертифікатів продовжувати здійснювати аутсорсингові замовлення у організацій, розташованих в Росії, Білорусі або в зонах конфлікту в Україні?

Ні, підрядники є частиною загального сектору лісової продукції, і тому повинні бути виключені з надання аутсорсингових послуг утримувачам FSC сертифікатів.

4 ПИТАННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З СЕРТИФІКАЦІЄЮ СИСТЕМИ ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

4.1 Які переваги та наслідки мають утримувачі сертифікатів у Росії від збереження FM-сертифікації?

FSC надано можливість для підтримання FM-сертифікації в інтересах відповідального ведення лісового господарства. Потенційною перевагою цієї сертифікації для утримувача сертифікату є можливість продемонструвати, що їхні ліси продовжують перебувати у відповідальному управлінні. Оскільки FM-сертифікати не мають CoC у своїй сфері застосування, відповідні вимоги до сертифікації не будуть перевірятися органами сертифікації – у свою чергу, утримувачі FM-сертифікатів не мають права продавати або рекламувати свою продукцію як FSC сертифіковану, і будь-який нещодавно вироблений матеріал у подальшому не отримає статус сертифікованого, коли сфера застосування сертифікату знову буде розширена до FM/CoC. Лише матеріал, який було вироблено до зміни сфери сертифікації на FM і який зберігався на складі на момент такої зміни, отримає статусу сертифікованого, як тільки сфера сертифікації буде змінена на FM/CoC. Однак для проведення заготівельної діяльності немає обмежень, пов'язаних з FM-сертифікатами порівняно з FM/CoC-сертифікатами, і ця діяльність буде перевірятися під час аудитів відповідно до застосовних вимог сертифікації.

4.2 Чому сертифікати системи ведення лісового господарства (FM) не були призупинені в Росії?

Рішення про призупинення всіх сертифікатів, які дозволяють продаж або просування FSC-сертифікованої продукції в Росії, та про блокування всіх джерел несертифікованої лісової продукції (див. питання 1.1) було засноване на висновку про наявний неконтрольований ризик для лісового сектора в цілому бути пов'язаним із насильницьким збройним конфліктом, спричиненим російськими військовими через доходи, які лісовий сектор створює для держави (див. питання 1.2). Відповідний показник FSC для контрольованої деревини, серед інших аспектів, посилається на поняття «конфліктна деревина», яка, знову ж таки, прямо посилається на «доходи від торгівлі деревиною» та «деревина, яка була продана на певному етапі у ланцюгу постачання».

Таким чином, FM-сертифікати, які не мають CoC у своїй сфері і, таким чином, не надають права продавати або рекламувати FSC-сертифіковану продукцію, не підлягають такому ж ризику, як сертифікати FM/CoC. Крім того, FSC вважає першочерговим забезпечення продовження демонстрування відповідального ведення лісового господарства шляхом збереження FM-сертифікатів.

4.3 Які критерії або індикатори Національного стандарту системи ведення лісового господарства не застосовуються для FM-сертифікації в Росії?

Критерій 8.5 пов'язаний з потенційною сферою застосування CoC як частиною FM/CoC сертифіката і він не буде застосовним для FM-сертифікації. Інші критерії чи індикатори можуть бути незастосовними через особливу ситуацію у відповідній одиниці ведення лісового господарства, яка буде визначатися в кожному окремому випадку органом сертифікації відповідно до сфери застосування сертифікації організації.

4.4 Чи може деревина або НДЛП, що було заготовлено та зберігалися утримувачами FM/CoC сертифікатів з призупиненням дії сертифікату, продаватися із FSC-заявою після скасування призупинення?

Ні, лісопродукція або НДЛП, які були заготовлені та зберігалися під час призупинення, не можуть продаватися із FSC заявою після скасування призупинення. Тільки матеріал, який було заготовлено до призупинення та який зберігався на складі на момент призупинення, поверне статус сертифікованого після відновлення сертифікації, якщо було дотримано всіх застосовних вимог.

5 ПОЯСНЕННЯ ТА НАСЛІДКИ ДЛЯ ОРГАНІВ СЕРТИФІКАЦІЇ

5.1 Які загальні обов'язки ОС у зв'язку з рішенням FSC?

Органи сертифікації (ОС) повинні будуть вжити відповідних заходів, щоб здійснити необхідні призупинення та припинення дії сертифікатів у Росії, Україні та Білорусі, незалежно від дій ASI, які впливають на їх сферу діяльності в цих країнах. Ця відповідальність передбачає такі види заходів:

- інформування своїх клієнтів у терміни, зазначені в FSC-ADV-20-001-12 та пов'язаних інтерпретаціях;
- подальше призупинення дії відповідних сертифікатів у Росії (до 8 квітня 2022 року, див. також питання 5.11) та Україні (до 4 травня 2022 року); і припинення дії всіх сертифікатів у Білорусі (до 8 квітня 2022 року) на основі відповідних ризиків у лісовому секторі, які не можуть бути знижені, контрольовані або перевірені;
- відповідна реєстрація цих змін у базі даних сертифікатів FSC;
- проведення верифікаційних аудитів, запитуваних утримувачами сертифікатів у Росії щодо запасів продукції, які було продано, але не доставлено до моменту призупинення, та видачі відповідних підтверджень (див. питання 3.2); та
- будь-які відповідні скорочення обсягу сертифікації на вимогу утримувачів FM/CoC сертифікатів в Росії з відповідною наглядовою діяльністю.

5.2 Які обмеження діють в Росії для органів сертифікації?

ASI було призупинено географічну сферу дії «Росія» для всіх органів сертифікації (ОС), яка набула чинності з 15 березня 2022 року. Це означає, що ОС не матимуть права видавати нові сертифікати, а також додавати нові локації-учасники чи членів групи до існуючих сертифікатів або видавати будь-які розширення сфери дії. ОС можуть ще більше зменшити сферу дії сертифікатів своїх утримувачів сертифікатів (див. питання 5.12).

5.3 Чи можна продовжувати проводити наглядів та ресертифікаційні аудити в Росії чи Україні, у час поки дія сертифікатів призупинена? Якщо так, то яка користь від цього та альтернатива цьому?

РОСІЯ: Так, наглядів та ресертифікаційні аудити для призупинених російських сертифікатів можуть продовжувати проводитися відповідно до застосовних вимог FSC, оскільки причина призупинення не пов'язана з результатами діяльності організації та відповідними системами управління.

Перевага постійних наглядових аудитів полягає в тому, що організація може продовжувати виробляти запаси продукції зі своїх ресурсів, які були наявні на момент призупинення. Таким чином, організації, що були сертифіковані за стандартом ланцюга постачання, можуть перейти на нову версію FSC-STD-40-004, включаючи основні вимоги FSC щодо праці. Нарешті, організація не буде зобов'язана проходити пропущені наглядів аудити перед майбутнім зняттям призупинення.

Організація може, однак, вирішити пропустити наглядовий аудит, який би мав відбутися згідно плану, проте, в цьому випадку вона не зможе виготовляти матеріал, який знову отримає статус сертифікованого або контрольованого після скасування призупинення. Крім того, організація, ймовірно, зіткнеться з деякими затримками при проведенні необхідного пропущеного аудиту через обмежені можливості її органу сертифікації.

Відмова від проходження ресертифікаційного аудиту означає, що термін дії сертифіката закінчиться не пізніше, ніж через можливе продовження на шість (6) місяців, яке може надати орган сертифікації (див. питання 5.5).

УКРАЇНА: Оскільки призупинення є обов'язковим через збройний конфлікт, що триває в певних регіонах, через який немає надійного варіанту забезпечення безпеки та якості оцінювання, діяльність з оцінювання не повинна продовжуватися.

Це означає, що організації не зможуть виробляти будь-який матеріал, який відновить статус сертифікованого або контрольованого після скасування призупинення. Відмова від проходження ресертифікаційного аудиту зазвичай має наслідок завершення терміну дії сертифіката не пізніше, ніж через можливе продовження на шість (6) місяців, яке може надати орган сертифікації (див. питання 5.5). Враховуючи виняткові обставини, FSC буде уважно стежити за ситуацією в Україні та буде вживати додаткових заходів для підтримки відновлення сертифікації за умов оцінювання супутніх ризиків.

5.4 Що відбувається, коли у призупинених сертифікатів в Росії чи Україні закінчуються терміни їх щорічних наглядових аудитів або ресертифікаційних аудитів?

Коли у призупиненого сертифікату минає крайній термін для проведення щорічного наглядового аудиту, сертифікат залишається призупиненим до максимального терміну призупинення (див. FSC-STD-20-001 V4-0, пункт 4.7.5), протягом якого дію сертифікату має бути припинено, або до скасування призупинення, залежно від того, що станеться раніше (див. питання 5.10).

Коли термін дії призупиненого сертифіката закінчується і черговою є ресертифікаційна оцінка, припинення терміну його дії відбувається чітко в строк (див. питання 5.3).

5.5 Чи дозволяється ОС продовжувати термін дії сертифікату для призупинених сертифікатів до закінчення терміну їх дії?

Так, ОС можуть надати одноразове виняткове продовження терміном до шести (6) місяців відповідно до пункту 1.4.4 FSC-STD-20-001.

5.6 Чи можна здійснити оцінювання переходу на оновлений нормативний документ FSC під час призупинення дії сертифіката?

РОСІЯ: Так, оцінювання відповідності оновленому нормативному документу FSC може проводитися в Росії, у час, коли дію сертифіката призупинено, і в цьому випадку вона має бути завершена до кінця перехідного періоду. Якщо організація вирішить не проходити жодних наглядових аудитів під час призупинення, і загальне призупинення буде продовжено після закінчення перехідного періоду, то організація повинна буде продемонструвати відповідність переглянутому нормативному документу FSC, перш ніж призупинення можна було б скасувати для неї.

УКРАЇНА: Якщо оцінювання, що скасовують призупинення, тривають після закінчення перехідного періоду, організація повинна продемонструвати відповідність оновленому нормативному документу FSC, перш ніж призупинення можна було б скасувати для неї.

5.7 Чи можуть органи сертифікації здійснити ресертифікацію організації з «FM-сертифікатами» в Росії на новий 5-річний період?

Так, повторна сертифікація можлива для сертифікатів системи ведення лісового господарства (FM).

5.8 Що очікується від органів сертифікації, коли утримувач сертифікату, який оцінюється і отримує матеріали з Росії, Білорусі або зон конфлікту в Україні, не адаптує свою систему належної перевірки, щоб виключити матеріали з обох країн до необхідної дати?

У таких випадках орган сертифікації виставляє значну невідповідність із відповідними термінами для виправлення. Використання відповідного матеріалу до виправлення основної невідповідності буде розглядатися як умисне створення хибних заяв.

5.9 Коли і як можна скасувати призупинення дії сертифікатів в Росії та Україні?

Сертифікати можуть бути відновлені лише після скасування позначення «визначеного ризику» для Національної оцінки ризиків (NRA) Російської Федерації та України, переглянутого відповідно до FSC-ADV-60-002-01. FSC може передбачити додаткові заходи, які необхідно здійснити до скасування призупинення, залежно від загального розвитку подій і ризикової ситуації в Росії як для відповідального ведення лісового господарства, так і для надійної торгівлі продукцією.

5.10 Коли сертифікати потрібно буде відкликати, якщо конфлікт не припиниться?

Сертифікати, як правило, можуть бути призупинені максимум на 12 місяців. FSC роз'яснить до кінця цього періоду, чи можна стверджувати, що виняткові обставини допускають більш тривалий період, що становить 18 місяців. Після закінчення цього терміну призупинені сертифікати повинні бути відкликані органом сертифікації.

5.11 Чи існують якісь винятки щодо призупинення або припинення дії сертифікатів?

Як зазначено в Q1.1, призупинення в Росії стосується лише сертифікатів, які дозволяють продавати або просувати продукцію FSC – відповідні типи сертифікатів мають один із таких компонентів коду сертифікації: «FM/COС», «CW/FM», або «CoC». Лісові сертифікати з компонентом коду «FM» не підпадають під рішення про призупинення, оскільки вони не мають права продавати будь-яку лісову продукцію з заявою FSC, що є єдиним винятком (див. також питання 4.2).

5.12 Чи можна замінити сертифікати FM/CoC на сертифікати FM?

РОСІЯ: Так, органи сертифікації (OC) можуть зменшити сферу дії сертифікатів з FM/CoC до сертифікатів FM як до того, як призупинення набуде чинності, так і під час призупинення, після чого призупинення може бути скасовано. OC зможуть оцінити ці сертифікати, а Assurance Services International (ASI) дистанційно здійснюватиме нагляд за діяльністю OC для отримання додаткової доказів.

Сертифікованим FM організаціям дозволяється рекламувати свій сертифікат FM, якщо він дійсний, а також якщо дотримані всі вимоги щодо використання товарних знаків FSC та просування.

УКРАЇНА: Оскільки призупинення є необхідним через збройний конфлікт, що триває на певних територіях, немає надійного варіанту забезпечення відповідності національному стандарту системи ведення лісового господарства. Таким чином, немає можливості зменшити сферу дії сертифікатів FM/CoC і натомість зберегти сертифікати FM.

5.13 Як технічно в базі даних FSC має бути здійснена зміна сфери дії сертифікатів FM/CoC на сертифікати FM в Росії?

FSC підтримуватиме зміни сфери дії сертифікатів FM/CoC до FM. Якщо утримувач сертифікату, який має сертифікат FM/CoC, не зацікавлений у зменшенні сфери дії до FM, ОС призупиняє дію сертифіката в базі даних FSC. Якщо утримувач сертифікату, який має сертифікат FM/CoC, зацікавлений у зменшенні сфери дії до FM, ОС залишить поточний сертифікат FM/CoC дійсним станом на 8 квітня 2022 року. На цю дату FSC вважатиме всі дійсні FM/CoC зацікавленими в скороченні сфери дії до FM і змінить їх безпосередньо без подальшого втручання ОС.

Якщо утримувач призупиненого сертифіката FM/CoC зацікавиться зменшенням сфери дії під час призупинення, ОС має зв'язатися з командою підтримки бази даних FSC електронною поштою за адресою database@fsc.org і попросити змінити сферу дії.

5.14 Чи можуть органи сертифікації видавати нові сертифікати системи ведення лісового господарства в Росії?

З 15 березня 2022 року діяльність органів сертифікації була припинена ASI для Росії, у зв'язку з чим нові сертифікати більше не можуть видаватись, що також стосується сертифікатів FM (див. Q5.2). Органи сертифікації можуть підтримувати існуючі сертифікати лише в тій мірі, в якій це дозволено (тільки сертифікати FM можуть залишатися дійсними після 8 квітня 2022 року – див. питання 4.2). Єдиний варіант для видачі сертифіката FM – це видача таких сертифікатів до того, як призупинення набуде чинності, або відповідне зменшення сфери дії існуючих сертифікатів FM/CoC (див. питання 5.12).

FSC International – Performance and Standards Unit

Adenauerallee 134

53113 Bonn

Germany

Phone: +49 -(0)228 -36766 -0

Fax: +49 -(0)228 -36766 -65

Email: psu.cis@fsc.org